

De forbudte nætter

Kan man forbyde unge at gå i byen, fordi de tager eller er i besiddelse af illegale stoffer? Og hvad sker der, hvis man gør?

AF THOMAS FRIIS SØGAARD

I Aalborg har man Jomfru Ane Gade. Det er en gade, som de fleste i Danmark kender som den ultimative festgade. Her kommer unge fra Aalborg - og faktisk tit fra hele landet - for at feste og gå i byen. Men i Aalborg har myndighederne også oplevet, at for mange unge tager illegale stoffer, når de går i byen. Det har man villet gøre noget ved. Derfor har man indført noget, der hedder 'udvidede restaurationsforbud'.

Et restaurationsforbud er en administrativ sanktion, som politiet kan give dig, hvis du har begået en strafbar handling på f.eks. en natklub eller en bar. At få et restaurationsforbud betyder normalt, at du ikke må vise dig i op til to år på den pågældende 'restauration', hvor den strafbare handling er begået. En strafbar handling kan eksempelvis være salg af stoffer eller det at være i besiddelse af stoffer til eget brug. Man kan dog ikke få forbud for at være påvirket af illegale stoffer, da det at være påvirket i sig selv ikke er en lovovertrædelse i Danmark, medmindre man kører bil.

I nogle byer kan politiet også give et såkaldt 'udvidet restaurationsforbud'.

I Aalborg betyder det, at en person er udelukket fra stort set samtlige natklubber og barer i og omkring Jomfru Ane Gade i hele to år. Overtræder man forbuddet, koster det 1500 kroner første gang, 2000 kroner anden gang, og i sidste ende kan overtrædelse af forbuddet udløse fængselsstraf.

Indførelsen af de såkaldte 'udvidede restaurationsforbud' har betydet, at rigtig mange unge har haft forbud mod at gå i byen i Aalborg i lange perioder. På Center for Rusmiddelforskning har vi netop lavet et forskningsprojekt, som undersøger, hvordan det føles for unge at blive ekskluderet fra at kunne gå i byen med vennerne.

Hvad betyder det for unge ikke at kunne gå i byen?

En af grundene til, at myndighederne i stigende grad gør brug af sådan nogle tiltag som restaurationsforbud, er, at man mener, at det kan have en stor afskrækkende og kriminalpræventiv effekt på unges adfærd i nattelivet. Man tænker, at unges frygt for at blive frataget muligheden for at gå i byen og feste på deres foretrukne natklub eller bar vil betyde, at de vælger ikke at sælge, købe eller tage stoffer i nattelivet.

Men det er langt fra altid sikkert, at unge reagerer sådan. Det er heller ikke sikkert, at forbudsdomte unge overhovedet vælger at overholde deres forbud. Vi talte eksempelvis med Troels, som sagde:

"Jeg synes bare... 2 år... det virker håbløst. Det er ikke en gang skræmmende, det er bare håbløst. Så kan man lige så godt bare sige 'fuck det', tænker jeg".

Vi talte også med Nikolaj:

"Jeg var i byen, weekenden efter jeg fik forbuddet. Der var ingenting. En måneds tid efter mødte jeg tre betjente. Én af dem var ham, der havde taget mig. Jeg var lige ved at gå ind i ham. Han kunne ikke kende mig. Ja... så jeg går bare i byen, som jeg har lyst til. Jeg skænker næsten ikke forbuddet en tanke, når jeg går i byen".

For andre unge har det at få et udvidet forbud dog givet stof til eftertanke, og nogle fortrød, at de havde taget stoffer med i nattelivet. Som et eksempel på dette forklarede Kent:

"Jeg fortryder det selvfølgelig. Jeg kunne aldrig finde på at tage stoffer med i byen igen. Det gør jeg ikke. Jeg har lært af min straf. Jeg synes, man godt kunne nøjes med et år eller et halvt år; der kan man allerede nå at fortryde".

Når nogle unge vælger at overtræde deres forbud, skyldes det somme tider, at de bliver opmuntret og presset til det af deres venner. Philip fortæller:

"Jeg prøvede at holde mig væk [fra Jomfru Ane Gade], men mine venner ville gerne i 'Gaden', og så pressede de mig rigtig meget. Når jeg bliver fuld, så er der så mange, der lokker en. Venner, der siger: 'Ej, kom nu, du bliver ikke taget'. Jeg prøver, men når de bliver ved, så kan jeg godt finde på til sidst at give op: 'Aaarg, okay så...'"

At gå i byen med vennerne er et vigtigt element i mange danske unges sociale liv. Nogle af de unge, vi talte med, fortalte os, at

det var alt, livet handlede om for dem. For nogle af de forbudsdømte havde det derfor store følelsesmæssige konsekvenser ikke at måtte tage ind til Jomfru Ane Gade.

Det fortalte Sofie os om:

"En weekend, hvor vi havde festet helt vildt til forfest, og de andre tager i byen, og jeg sidder stadig ved bordet, og musikken slukker, døren smækker. De er gået, og jeg sidder alene. Jeg var sådan: 'Jeg kan ikke det her...'"

Selvom truslen om at kunne få et forbud mod at kunne gå i byen i nogle tilfælde kan have den forebyggende effekt, at nogle unge undlader at tage stoffer i nattelivet, så har forskning vist, at det i nogle tilfælde også kan forstærke unges farlige brug af stoffer. Som et eksempel på dette har den australske forsker Kane Race påvist, at brugen af narkohunde og forbudssanktioner i nattelivet nogle gange kan få unge til hurtigt at sluge (for store mængder) illegale rusmidler, hvis de frygter, de er ved at blive opdaget af politiet eller dørmændene. Brugen af forbud kan derfor være et tveægget sværd.

Spørgsmål til diskussion med hinanden:

Hvad mener du: Er det en god idé at forbyde unge, som bliver taget med stoffer til eget brug, at gå i byen? Eller som bliver taget i at sælge/købe stoffer? Har du selv oplevet stoffer i nattelivet, og hvad synes du, man skal gøre ved det? Føler du dig mere tryk/utryk ved personer, der er påvirkede af alkohol, end folk, der er påvirkede af stoffer? Eller er det stort set det samme?

